

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z HISTORII W KLASIE 5

Nr w Podstawie	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
I	<p>Uczeń zna: -sposób mierzenia czasu, którym posługują się ludzie w Europie - wydarzenie, które dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji -rzymski system zapisywania liczb</p> <p>Uczeń rozumie: -pojęcia: nasza era (n.e.), przed naszą erą (p.n.e.), wiek (stulecie), historia, tysiąclecie - zasady ustalania wieku i połowy wieku dla danego wydarzenia historycznego</p>	<p>Uczeń zna i rozumie: -pojęcia: prehistoria, epoka -epoki należące do prehistorii i historii -przedstawić ramy chronologiczne epok</p>	<p>Uczeń rozumie: -pojęcie: chronologia</p> <p>Uczeń potrafi: -wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie, że podział na epoki jest umowny</p>	<p>Uczeń potrafi: -wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie, że podział na epoki jest umowny</p>	
I	<p>Uczeń zna: - pojęcie: rewolucja neolityczna</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: rewolucja neolityczna</p>	<p>Uczeń zna: - podstawowe zajęcia ludzi epoki paleolitu i neolitu</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyjaśnia skutki rewolucji neolitycznej</p>	<p>Uczeń potrafi:</p>

			Uczeń potrafi: - wyjaśnia skutki rewolucji neolitycznej	- porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym i - charakteryzuje epokę paleolitu i neolitu	-porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym
--	--	--	---	---	--

Cywilizacje Sumerów, doliny Indusu i Chin	Uczeń zna: - nazwy rzek, nad którymi powstały pierwsze cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii) - daty początków cywilizacji starożytnego wschodu - przykłady pojedyncze osiągnięć kultury materialnej i duchowej różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze	Uczeń zna: - nazwy rzek, nad którymi powstały pierwsze cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii) -zna i rozróżnia daty początków cywilizacji starożytnego wschodu - przykłady osiągnięć kultury materialnej i duchowej różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze	Uczeń potrafi: - lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii) - charakteryzuje - przykłady osiągnięć kultury materialnej i duchowej różnych dziedzinach cywilizacji Mezopotamii	Uczeń potrafi: - lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii) - lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny) - charakteryzuje i ocenia przykłady osiągnięć kultury materialnej i duchowej różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze Mezopotamii, Chin, Indii	Uczeń potrafi: - lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny) - charakteryzuje i ocenia przykłady osiągnięć kultury materialnej i duchowej różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze Mezopotamii, Chin, Indii
---	---	---	--	--	--

Egipt	<p>Uczeń zna: nazwę rzeki, nad którą powstał Egipt - datę początków Egiptu -pojęcia: państwo, faraon, monarchia</p> <p>-warunki naturalne panujące w Egipcie- -rozpoznaje starożytne pismo egipskie - przykłady osiągnięć kultury materialnej i duchowej Egiptu</p>	<p>Uczeń zna i rozumie: -system sprawowania władzy w Egipcie -organizację społeczeństwa w starożytnym Egipcie -rodzaje pisma stosowane w starożytnym Egipcie -pojęcia: pisarz, hieroglify, papirus - przykłady osiągnięć kultury materialnej i duchowej Egiptu</p>	<p>Uczeń potrafi: -scharakteryzować strukturę społeczeństwa Egiptu i system sprawowania władzy - podawać osiągnięcia dziedzinach: nauce, prawie, architekturze, sztuce -wytłumaczyć, co oznacza stwierdzenie, że Egipt był darem Nilu i jakie znaczenie miała ta rzeka dla starożytnego Egiptu -wyjaśnić, jaką rolę w państwie egipskim odgrywali pisarze</p>	<p>Uczeń potrafi: -scharakteryzować funkcjonowanie państwa egipskiego -wytłumaczyć, co oznacza stwierdzenie, że Egipt był darem Nilu i jakie znaczenie miała ta rzeka dla starożytnego Egiptu -dostrzec zależność między położeniem geograficznym a narodzinami cywilizacji egipskiej</p>	<p>Uczeń potrafi: -scharakteryzować funkcjonowanie państwa egipskiego -dostrzec zależność między położeniem geograficznym a narodzinami cywilizacji egipskiej</p>
Egipt cd	<p>Uczeń zna: - głównych bogów starożytnego Egiptu -pojęcia: politeizm (wielobóstwo)</p>	<p>Uczeń zna i rozumie: -głównych bogów starożytnego Egiptu</p>	<p>Uczeń zna i rozumie: - pojęcia: politeizm (wielobóstwo), wyjaśnia je na przykładach</p>	<p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować system wierzeń w Egipcie</p>	

		<p>-pojęcia: politeizm (wielobóstwo)-wyjaśnia samodzielnie</p>	<p>-pojęcia: balsamowanie, sarkofag</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>-scharakteryzować system wierzeń w Egipcie</p> <p>-wyjaśnić, jaką rolę w wierzeniach Egipcjan odgrywał faraon</p> <p>-opowiedzieć, w jaki sposób faraonowie próbowali zapewnić sobie życie wieczne</p>	<p>- wyjaśnić, jaką rolę w wierzeniach Egipcjan odgrywał faraon</p>	
Izrael	<p>Uczeń zna:</p> <p>-położenie Palestyny,</p> <p>-postacie: Abrahama, Dawida, Salomona</p> <p>-pojęcia: Biblia, monoteizm (jedyńobstwo), Stary Testament, Nowy Testament, judaizm, Dekalog</p>	<p>Uczeń zna i rozumie:</p> <p>-położenie Palestyny, królestwa Judy, królestwa Izraela oraz Jerozolimę</p> <p>-symbole judaizmu</p> <p>- pojęcia: Ziemia Obiecana, Izraela</p>	<p>Uczeń zna i rozumie:</p> <p>-położenie Palestyny, królestwa Judy, królestwa Izraela oraz Jerozolimę</p> <p>symbole judaizmu</p> <p>- pojęcia: Ziemia Obiecana, Izraela, Tora</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>-zlokalizować na mapie pierwsze siedziby Żydów</p> <p>-scharakteryzować system wierzeń w starożytnym Izraelu</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>-opowiedzieć o dziejach Żydów</p> <p>-scharakteryzować system wierzeń w starożytnym Izraelu</p> <p>-wyjaśnić różnicę między monoteizmem a politeizmem</p> <p>-opowiedzieć o losach narodu żydowskiego</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>-opowiedzieć o losach narodu żydowskiego</p>

			-wyjaśnić różnicę między monoteizmem a politeizmem	-ocenić znaczenie Biblii w dziejach ludzkości	-ocenić znaczenie Biblii w dziejach ludzkości
Grecja	<p>Uczeń zna: -pojęcia: polis, Perykles, demokracja</p> <p>Uczeń potrafi: -zlokalizować na mapie Grecję i Ateny z pomocą nauczyciela</p>	<p>Uczeń zna i rozumie: -pojęcia :w/w oraz zgromadzenie ludowe, rada pięciuset, sąd ludowy, ostracyzm</p> <p>Uczeń potrafi: -zlokalizować samodzielnie na mapie Grecję i Ateny -umieścić w czasie powstanie i rozwój demokracji ateńskiej</p>	<p>Uczeń zna rozumie: -pojęcia w/w oraz: Hellada, Hellenowie, barbarzyńcy</p> <p>Uczeń potrafi: - umiejscowić w czasie i przestrzeni Grecję i główne wydarzenia - scharakteryzować organizację polityczną starożytnej Grecji</p>	<p>Uczeń rozumie: -dlaczego Grecy nie utworzyli jednego państwa</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować system sprawowania władzy w Atenach peryklejskich -wykazac różnice między demokracją ateńską a demokracją współczesną - porównać pozycję mężczyzny, kobiety i niewolnika w społeczeństwie ateńskim</p>	<p>Uczeń potrafi: - wykazać różnice między demokracją ateńską a demokracją współczesną - porównać pozycję mężczyzny, kobiety i niewolnika w społeczeństwie ateńskim</p>
Grecja cd	<p>Uczeń zna: - najważniejszych bogów greckich i ich wygląd</p>	<p>Uczeń zna: -bogów i bohaterów mitów greckich: Prometeusza, Heraklesa</p> <p>Uczeń rozumie: -pojęcia: mitologia, mit, heros, Hades, Olimp,Delfy</p>	<p>Uczeń zna: - bogów i bohaterów mitów, dziedziny życia i zajęcia, którym patronowali</p> <p>Uczeń potrafi: -scharakteryzować system wierzeń w Grecji</p>	<p>Uczeń potrafi: -przedstawić wyobrażenia Greków na temat życia po śmierci - scharakteryzować system wierzeń w Grecji - wytłumaczyć, w jakim celu Grecy korzystali z wyroczni - rolę, jaką w greckiej religii odgrywała mitologia</p>	<p>Uczeń potrafi: -wytłumaczyć, w jakim celu Grecy korzystali z wyroczni - rolę, jaką w greckiej religii odgrywała mitologia</p>
Grecja	Uczeń zna:	Uczeń zna i rozumie :	Uczeń zna i rozumie:	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:

cd	<p>-datę: 776 p.n.e.</p> <p>-pojęcia: igrzyska olimpijskie, olimpiada, pojęcia: Akropol, Partenon, tragedia, komedia, Olimpia, Akropol, Partenon, tragedia, komedia, postacie: Fidiasz, Homer, osiągnięcia naukowe starożytnych Greków[przykłady]</p>	<p>-pojęcia w/w oraz dyscypliny sportowe rozgrywane podczas starożytnych igrzysk olimpijskich, filozofowie, dokonania Greków w dziedzinie architektury i teatru, osiągnięcia naukowe starożytnych Greków</p>	<p>-pojęcia w/w oraz Sokrates, Myron, Sofokles, Archimedes, Hipokrates</p> <p>Uczeń potrafi -pokazać przykłady wpływu starożytnej Grecji na współczesność</p>	<p>- przedstawić najważniejsze podobieństwa i różnice między igrzyskami rozgrywanymi w starożytności i współcześnie</p> <p>- uzasadnić i ocenić wpływ starożytnej Grecji na współczesność</p>	<p>- przedstawić najważniejsze podobieństwa i różnice między igrzyskami rozgrywanymi w starożytności i współcześnie</p> <p>- uzasadnić i ocenić wpływ starożytnej Grecji na współczesność</p>
Rzym	<p>Uczeń zna:</p> <p>-daty: 753 p.n.e., ok. 500 p.n.e.</p> <p>- pojęcia: Imperium Rzymskie, legion, imperium, republika, cesarstwo, Juliusz Cezar, Oktawian August, Forum Romanum, akwedukt, amfiteatr, igrzyska, gladiator, amfiteatr Flawiuszów (Kolosium), akwedukt</p> <p>-lokalizuje z pomocą nauczyciela Tyber i półwysep Apeniński</p>	<p>Uczeń zna i rozumie:</p> <p>-pojęcia w/w oraz bohaterów mitów rzymskich, zgromadzenie ludowe, konsulowie, senat, senatorowie, trybun ludowy, prawo weta, łuk architektoniczny, kopuła, Panteon, łuk triumfalny, termy, cyrk, łacina</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>-określić zasięg terytorialny Imperium Rzymskiego w II w. n.e.</p> <p>-wskazać przykład wpływu starożytnego Rzymu na współczesny język, architekturę, sztukę, literaturę, prawo</p>	<p>Uczeń potrafi</p> <p>-zlokalizować na mapie Italię i Rzym- określić zasięg terytorialny Rzymu okresu republiki i cesarstwa</p> <p>-określić pozycję arystokratów i proletariuszy oraz niewolników i wyzwolenców w rzymskim społeczeństwie</p> <p>- pokazać organizację republiki rzymskiej</p> <p>- pokazać organizację cesarstwa rzymskiego</p> <p>- udowodnić wpływ starożytnego Rzymu na współczesny język, architekturę, sztukę, literaturę, prawo</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>-pokazać organizację republiki rzymskiej</p> <p>- pokazać organizację cesarstwa rzymskiego</p> <p>-udowodnić wpływ starożytnego Rzymu na współczesny język, architekturę, sztukę, literaturę, prawo</p> <p>-przedstawić dokonania wybitnych przedstawicieli literatury rzymskiej</p> <p>-znaleźć różnice w sposobie rządzenia państwem w okresie istnienia republiki i cesarstwa</p> <p>-porównać republikę rzymską i demokrację ateńską</p>	<p>Uczeń potrafi :</p> <p>-przedstawić dokonania wybitnych przedstawicieli literatury rzymskiej</p> <p>-znaleźć różnice w sposobie rządzenia państwem w okresie istnienia republiki i cesarstwa</p> <p>-porównać republikę rzymską i demokrację ateńską</p>
I	Uczeń zna:	Uczeń zna:	Uczeń zna i rozumie:	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:

Chrześci jaństwo	<p>-pojęcia: Jezus Chrystus, tolerancja religijna, Ewangelia, chrześcijaństwo, Kościół, chrześcijanie</p>	<p>-pojęcia w/w</p> <p>- daty: 64, 313, 380</p> <p>-zasady wiary chrześcijańskiej</p>	<p>-pojęcia i daty w/w oraz postacie: Nerona, Konstantyna Wielkiego</p> <p>- zasady wiary chrześcijańskiej</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- zlokalizować obszary rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w III-V w.</p> <p>-wskazać na mapie Palestynę</p>	<p>-zlokalizować obszary rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w III-V w.</p> <p>-wskazać na mapie Palestynę</p> <p>-wyjaśnić, dlaczego Żydzi i Rzymianie prześladowali</p>	<p>- wyjaśnić, dlaczego Żydzi i Rzymianie prześladowali pierwszych chrześcijan</p>
II.1 Arabowie	<p>Uczeń zna:</p> <p>-datę: 622</p> <p>-pojęcia: Arabowie, islam, muzułmanin, Koran, Mahomet</p> <p>-zna warunki naturalne panujące na Półwyspie Arabskim</p> <p>- wskaazać wyrazy pochodzenia arabskiego obecnie używane</p>	<p>Uczeń zna :</p> <p>-zasady islamu</p> <p>-przykłady osiągnięć cywilizacji arabskiej</p> <p>-pojęcia: ramadan, dżihad (święta wojna)</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wskaazać na mapie Półwysp Arabski, Mekkę i Medynę</p> <p>-opowiedzieć o podbojach arabskich</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <p>-w/ oraz dżihad, kalif</p> <p>- rolę Arabów jako pośredników między cywilizacją Wschodu i Zachodu</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- zlokalizować na mapie podboje dokonane przez Arabów od VII do IX w</p> <p>-scharakteryzować życie i wierzenia plemion arabskich przed VII w.</p> <p>-wyjaśnić wpływ religii na politykę ekspansji prowadzoną przez Arabów</p> <p>-dostrzec wpływ kultury islamskiej na Europę</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>-scharakteryzować system religijny stworzony przez Mahometa</p> <p>-wyjaśnić wpływ religii na politykę ekspansji prowadzoną przez Arabów</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>dostrzec związki między islamem a judaizmem i chrześcijaństwem</p>

II.2 Cesars two bizant yjskie	Uczeń zna: -daty: 476, 1453 -postać: Justyniana I Wielkiego -podstawowe różnice między Kościołem katolickim i Kościołem prawosławnym	Uczeń zna i rozumie: -w/w oraz 1054 -przyczyny podziału Imperium Rzymskiego na część zachodnią i wschodnią -przyczyny rozłamu chrześcijaństwa -przykłady osiągnięć Bizancjum w dziedzinie kultury	Uczeń zna i rozumie - w/w oraz 1054r. 395r. Uczeń potrafi: -opisać wygląd świątyni Hagia Sophia -wskazać na mapie Konstantynopol - umiejscowić w przestrzeni zasięg i zmiany terytorialne cesarstwa bizantyjskiego -wymienić osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie sztuki, prawa, architektury	Uczeń potrafi: -przedstawić i ocenić dokonania Justyniana Wielkiego	Uczeń potrafi: - ocenić postać Justyniana Wielkiego -udowodnić wpływ kultury Bizancjum na kulturę Europy
III.1, III.2 Państwo Karola	Uczeń zna: -pojęcia: Karola Wielkiego, odrodzenie karolińskie, Ottona I -postanowienia traktatu w Verdun, Święte Cesarstwo Rzymskie	Uczeń zna i rozumie: - rolę chrześcijaństwa w umacnianiu państwa Franków - państwa wchodzące w skład Świętego Cesarstwa Rzymskiego	Uczeń zna i rozumie: -daty: 756, 800, 843, 962 -postacie: Chłodwiga, Pepina Krótkiego, Lotara, Karola Łysego, Ludwika Niemieckiego Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi: -przedstawić okoliczności odnowienia zachodniego cesarstwa rzymskiego -	Uczeń potrafi:

Wielki ego ORAZ Nowe państwo w Europie			<ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie pierwsze siedziby Franków, wskazać na mapie zasięg Imperium Karolińskiego - opowiedzieć o podbojach dokonanych przez Karola Wielkiego - przedstawić okoliczności odnowienia zachodniego cesarstwa rzymskiego - opowiedzieć o dokonaniach Ottona I 	<ul style="list-style-type: none"> -scharakteryzować organizację państwa Karola Wielkiego -zlokalizować na mapie nowe państwa powstałe w Europie od IX w. -opowiedzieć o dokonaniach Ottona I -przedstawić okoliczności utworzenia Państwa Kościelnego 	<ul style="list-style-type: none"> -porównać Imperium Karolińskie ze starożytnym cesarstwem rzymskim -ocenić rolę Karola Wielkiego w rozwoju cywilizacji europejskiej -scharakteryzować relacje między Słowianami a władcami niemieckimi
III.3 Rozłam w Kościele	Uczeń zna: -zna zasady i skutki rozłamu w kościele katolickim	Uczeń zna: - datę: 1122 -opisuje ogólnie relacje między władzą papieską a cesarską	Uczeń zna i potrafi: - w/w oraz 1059, 1077 - opisuje szczegółowo relacje między władzą papieską a cesarską -wyjaśnia przyczyny rozłamu w Kościele w XI wieku	Uczeń potrafi: -wyjaśnia przyczyny rozłamu w Kościele w XI wieku -opisać przebieg sporu o inwestyturę	Uczeń potrafi: -opisać przebieg sporu o inwestyturę
III.4 Wyprawy krzyżowe	Uczeń zna: -pojęcia: krucjata (wyprawa krzyżowa), zakon rycerski	Uczeń zna: -pojęcie: Turcy seldżuccy - znaczenie Jerozolimy dla wyznawców trzech wielkich religii monoteistycznych Uczeń potrafi: -przyczyny krucjat	Uczeń rozumie i rozumie : -daty: 1095, 1096, 1099,1291 Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny krucjat -przedstawić skutki wypraw krzyżowych	Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny krucjat -przedstawić skutki wypraw krzyżowych	
IV. 1	-przedstawia instytucje systemu lennego	-przedstawia instytucje systemu lennego	-przedstawia instytucje systemu lennego	-wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje	

			-wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu	podziały społeczne w średniowieczu	
IV.2	-opisuje ogólnie warunki życia średniowiecznego miasta i wsi	-opisuje warunki życia średniowiecznego miasta i wsi	-opisuje dokładnie warunki życia średniowiecznego miasta i wsi		
IV.3	-zna cechy kultury miejskiej - opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego -rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza	-zna cechy rycerską i kulturę miejską - opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego -rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza	zna cechy rycerską i kulturę miejską - opisuje charakterystyczne cechy rycerza średniowiecznego		
IV.3				wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim	wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim
IV.4			Rozumie rolę Kościoła w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego	wyjaśnia rolę Kościoła w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego	wyjaśnia rolę Kościoła w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego
V.1			-sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów oraz przedstawia jego genezę	sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów oraz przedstawia jego genezę	

V.2	-wymienia główne okoliczności przyjęcia chrztu oraz następstwa chrystianizacji Polski	-wymienia okoliczności przyjęcia chrztu oraz następstwa chrystianizacji Polski	-wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji Polski	-wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji Polski	
V.3	- zna główne wydarzenia w Polsce za rządów Bolesława Chrobrego i Mieszka II	- zna główne wydarzenia w Polsce za rządów Bolesława Chrobrego i Mieszka II	-charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II	-charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II	
V.4	-zna główne wydarzenia w Polsce za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego	zna główne wydarzenia w Polsce za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego	-charakteryzuje odbudowę i rozwój państwa Piastów za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego	.4	
V.5	-zna główne wydarzenia w Polsce za rządów Bolesława Krzywoustego	-zna główne wydarzenia w Polsce za rządów Bolesława Krzywoustego	-przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego; opisuje konflikt z Cesarstwem Niemieckim	-przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego; opisuje konflikt z Cesarstwem Niemieckim	
V.6			opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów		

VI.1			-umieszcza w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego	-umieszcza w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego	
VI.2	-zna główne przyczyny oraz skutki rozbicia dzielnicowego	-zna główne przyczyny oraz skutki rozbicia dzielnicowego	opisuje przyczyny oraz wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego		
VI.3			- umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbicia dzielnicowego	- umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbicia dzielnicowego	
VI.4			opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego	opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego	
VI.5	-zna główne wydarzenia w Polsce związane ze zjednoczeniem ziem [rola W. Łokietka]	-zna główne wydarzenia w Polsce związane ze zjednoczeniem ziem [rola W. Łokietka i Kościoła]	-charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym uwzględnieniem roli	-charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym	

			Władysława Łokietka) oraz Kościoła	uwzględnieniem roli Władysława Łokietka) oraz Kościoła	
VII.1	-rozdziela zmiany w rozwoju terytorialnym państwa polskiego w XIV i XV wieku	-rozdziela zmiany w rozwoju terytorialnym państwa polskiego w XIV i XV wieku	-opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku	-opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku	
VII.2			-wymienia dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej	-analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej	-analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej
VII.3				opisuje związki Polski z Węgrami w XIV i XV wieku	opisuje związki Polski z Węgrami w XIV i XV wieku
VII.4			-wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim	-wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim	
VII.5	-zna główne dokonania w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej Jagiellonów w XV wieku	-zna główne dokonania w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej	charakteryzuje dokonania w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej Jagiellonów w XV wieku		

		Jagiellonów w XV wieku			
VII.6			-porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV i XV wieku	-porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV i XV wieku	
VII.7			-charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (rozwój przywilejów szlacheckich do konstytucji nihil novi)	-charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (rozwój przywilejów szlacheckich do konstytucji nihil novi)	